

Sygn. VUa 35/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 listopada 2016 roku

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Trybunalskim,

Wydział V w składzie:

Przewodniczący: SSO Beata Łapińska

Sędziowie: SSO Magdalena Marczyńska

SSO Urszula Sipińska-Sęk (spr.)

Protokolant: st.sekr.sądowy Marcelina Machera

po rozpoznaniu w dniu 15 listopada 2016 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie

sprawy z wniosku D. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

od wyroku Sądu Rejonowego w Piotrkowie Tryb. IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 24 czerwca 2015r. sygn. IV U 86/15

- 1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że przyznaje od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. na rzecz wnioskodawcy D. M. odszkodowanie za 5% uszczerbek na zdrowiu w kwocie 3.650,00 (trzy tysiące sześćset pięćdziesiąt) złotych,*
- 2. oddala apelację w pozostałej części.*

Sygn. V Ua 35/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 20 stycznia 2015 roku. sygn. (...) ZUS Oddział w T. odmówił D. M. prawa do odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy, jakiemu uległ powód w dniu 16 stycznia 2014 r. W uzasadnieniu decyzji wskazał, że komisja lekarska ZUS orzeczeniem z dnia 15 stycznia 2015 r. nie stwierdziła uszczerbku na zdrowiu spowodowanego ww. wypadkiem, a wobec tego brak było podstaw do przyznania odszkodowania

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 24 czerwca 2015 roku wydanym w sprawie o sygn. akt IV U 86/15 Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim, IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że zasądził od (...) Oddziału w T. na rzecz D. M. kwotę 10,950,00 (dziesięć tysięcy dziewięćset pięćdziesiąt) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 20 stycznia 2015 roku tytułem odszkodowania 15 % uszczerbku na zdrowiu..

Podstawę rozstrzygnięcia stanowiły następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne Sądu Rejonowego:

Dnia 16 stycznia 2014 roku D. M. doznał powysiłkowej przepukliny pachwinowej prawej. Operacja została przeprowadzona w dniu 9 czerwca 2014 r., natomiast leczenie zakończyło się we wrześniu 2014 r.

Wnioskodawca doznał 15% uszczerbku na zdrowiu. D. M. po operacji do chwili obecnej odczuwa ciało obce w pachwinie - siatkę założoną w trakcie zabiegu operacyjnego. Powód ma zaburzenia w sferze seksualności- brak pełnego wzwodu. Blizna operacyjna w pachwinie jest zagojona. Jednak występuje u powoda osłabione czucie powierzchniowe - spaczone z zakresu nerwu podbrzusznego i biodrowo-pachwinowego prawego. Jest wyczuwalne wybrzuszenie przy spojeniu łonowym z parciem na siatkę elementów otrzewnej

Sąd Rejonowy ustalił stan faktyczny w przedmiotowej sprawie na podstawie dokumentacji w postaci: opinii biegłego S. N..

Po tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy stwierdził, że odwołanie jest zasadne.

W pierwszej kolejności Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim uznał opinię biegłego lekarza chirurga za prawidłową. Biegły dokonał oceny dokumentacji medycznej, w tym również z zabiegu operacyjnego. Wykonał również samodzielne badanie D. M.. Sąd podkreślił, iż słusznie biegły wskazał na zaburzenia czucia z uwagi na naruszenie nerwów podbrzusza w czasie wykonywania operacji. Sąd Rejonowy zwrócił również uwagę na wskazanie biegłego, iż w zabiegu zaopatrzenia przepukliny używana jest siatka, a ta w okresie po operacji i w dalszym gojeniu ulega skurczeniu i pozostawia ślad czuciowy.

Na podstawie art. 11 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 1242 z p. zm.) Sąd I instancji uznał, że biegły prawidłowo określił skutki wypadku przy pracy powoda. Okres od zdarzenia do daty zakończenia leczenia po operacji przepukliny wynosił blisko 9 miesięcy, co doprowadziło Sąd do wniosku, że nie ma podstaw do kwestionowania długotrwałości uszczerbku na zdrowiu.

Sąd Rejonowy uznał, że w związku z art. 12 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 1242 z p. zm.) D. M. ma prawo do odszkodowania za doznany uszczerbek na zdrowiu. Odszkodowanie to przysługuje mu za 15% uszczerbek na zdrowiu. Z tego powodu Sąd zmienił decyzję ZUS i zasądził na rzecz powoda odszkodowanie za 15 % uszczerbek na zdrowiu liczony według stawki 730.00 zł (siedemset trzydzieści złotych) (art. 477¹⁴ §2 k.p.c.).

Apelację od powyższego wyroku wniósł organ rentowy zaskarżając go w całości. Wyrokowi zarzucił:

1. naruszenie prawa materialnego, a mianowicie art. 6 ust. 4 ustawy z dnia 30 czerwca 2002 roku o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (t.j. Dz. U. 2009.167.1322. z p. zm.) przez błędne przyznanie wnioskodawcy odszkodowania na kwotę 10.950,00 (dziesięć tysięcy dziewięćset pięćdziesiąt) z tytułu 15 % uszczerbku na zdrowiu spowodowanego wypadkiem przy pracy w dniu 16 stycznia 2014 roku, podczas gdy wnioskodawca nie ma prawa do odszkodowania, gdyż uszczerbek na zdrowiu wynosi 0 %.

W oparciu o powyższe podstawy apelacyjne organ rentowy wniósł o zmianę wyroku Sądu Rejonowego i oddalenie odwołania w całości oraz o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego.

W odpowiedzi na apelację D. M. wniósł o oddalenie apelacji w całości

Na rozprawie apelacyjnej w dniu 24 maja 2016 roku pełnomocnik organu rentowego poparł apelację jak również podtrzymał wniosek o dopuszczenie dowodu z innego biegłego, a wnioskodawca wniósł o jej oddalenie oraz wyraził zgodnie na przebadanie przez innego biegłego.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych dodatkowo ustalił:

U wnioskodawcy na skutek wypadku przy pracy z dnia 16 stycznia 2014r. powstał stan po leczeniu operacyjnym przepukliny pachwinowej prawostronnej oraz blizna pooperacyjna prawej pachwiny. Leczenie skutków wypadku trwało do 29 września 2014r.. Dolegliwości związane z przepukliną występowały od momentu wypadku do leczenia operacyjnego oraz po przeprowadzeniu operacji.

Na skutek wypadku z dnia 16 stycznia 2014r. wnioskodawca doznał długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 5 % z pozycji tabeli 65 – uszkodzenie powłok jamy brzusznej, przepukliny urazowe, wysiłkowe, przetoki itd. rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002r. w sprawie zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu oscyluje w dolnej granicy (granice od 5% do 22%). Przepuklina u wnioskodawcy była bowiem niewielka, operacja została zakończona powodzeniem i brak było powikłań w okresie pooperacyjnym. Brak jest cech wznowy przepukliny. Natomiast zgłaszane przez wnioskodawcę dolegliwości w zakresie życia intymnego nie znajdują potwierdzenia w dokumentacji medycznej.

(dowód: opinia biegłego chirurgii ogólnej M. K. - k. 81-83)

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja organu rentowego jest zasadna jedynie w zakresie ustalonego przez Sąd Rejonowy wysokości uszczerbku na zdrowiu wnioskodawczyni będącego następstwem wypadku przy pracy.

Nie ma natomiast racji organ rentowy w zakresie w jakim formułując zarzut naruszenia prawa materialnego w postaci art. 6 ust 1 pkt 4 ustawy z dnia 30 października 2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (t.j. Dz. U z 2009r. nr 167 poz.1322) twierdzi, że wnioskodawczyni na skutek wypadku przy pracy nie doznała długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, który uzasadniałby przyznanie jednorazowego odszkodowania.

Odnosząc się do zarzutów apelacyjnych należy zauważyć, iż mimo, że w części wstępnej apelacji organ rentowy zarzuca jedynie naruszenie art. 6 ustęp 1 pkt 4 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, nie mniej już z uzasadnienia apelacji wynika, iż główny zarzut dotyczy tego, że Sąd Rejonowy oparł się na zakwestionowanej opinii biegłego chirurga, bez wyjaśnienia niespójności wniosków końcowych opinii biegłego z dokumentacją medyczną. W istocie zatem apelujący zarzuca błąd w ustaleniach stanu faktycznego przez Sąd Rejonowy w zakresie powstania długotrwałego uszczerbku na zdrowiu będącego następstwem wypadku przy pracy, co w konsekwencji doprowadziło do naruszenia prawa materialnego tj. art. 6 ust. 1 pkt 4 cytowanej wyżej ustawy.

Ma rację organ rentowy, iż opinia biegłego chirurga S. N. , na wnioskach końcowych której oparł się Sąd Rejonowy, nie była należyście i wystarczająco uzasadniona, ale jedynie w zakresie wysokości ustalonego uszczerbku na zdrowiu.

Nie budzi natomiast wątpliwości okoliczność doznania przez ubezpieczonego w związku z wypadkiem przy pracy z dnia 16 stycznia 2014r. – wystąpienie którego nie było przedmiotem sporu między stronami- długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w postaci przepukliny pachwinowej prawostronnej i blizny pooperacyjnej. Wynika to bowiem nie tylko z opinii biegłego z zakresu chirurgii ogólnej S. N., ale także drugiego biegłego chirurga M. K.. Organ rentowy nie kwestionował zresztą, że skutkiem wypadku przy pracy był uszczerbek na zdrowiu wnioskodawcy w postaci stwierdzonej bezpośrednio po tym zdarzeniu przepukliny. Zdaniem jednak organu rentowego doznany przez wnioskodawcę uszczerbek nie był uszczerbkiem długotrwałym, gdyż uszczerbek ten został w pełni wyleczony i nie powoduje jakiegokolwiek ograniczenia sprawności organizmu wnioskodawcy, a zatem nie może skutkować przyznaniem wnioskodawcy prawa do jednorazowego odszkodowania.

Stanowisko organu rentowego należy uznać za błędne. Okoliczność, iż lekarz orzecznik ZUS oraz komisja lekarska ZUS wskazali, że przepuklina pachwinowa uznana za wypadek przy pracy została skutecznie zaopatrzona zabiegiem operacyjnym, a badanie przedmiotowe dowiodło braku nawrotu przepukliny u wnioskodawcy nie oznacza, że ubezpieczony nie doznał długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w związku z wypadkiem przy pracy. Za długotrwały

uszczerbek na zdrowiu uważa się zgodnie z art. 11 ustęp 3 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych takie naruszenie sprawności organizmu, które powoduje upośledzenie czynności organizmu na okres przekraczający 6 miesięcy, mogące ulec poprawie. Natomiast oceny stopnia uszczerbku na zdrowiu oraz jego związku z wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową dokonuje się po zakończeniu leczenia i rehabilitacji (art. 11 ustęp 4 cytowanej wyżej ustawy).

W będącej przedmiotem osądu sprawie bezspornym było, że wnioskodawca doznał na skutek wypadku przy pracy z dnia 16 stycznia 2014r. uszczerbku na zdrowiu w postaci przepukliny, z powodu której był leczony operacyjnie w dniu 9 czerwca 2014r., a następnie ambulatoryjnie w poradni chirurgicznej aż do dnia 29 września 2014r. Z tego wynika, że sprawność organizmu wnioskodawcy na skutek uszczerbku związanego z wypadkiem przy pracy została naruszona na okres przekraczający 6 miesięcy. Dopiero bowiem po dniu 29 września 2014r. nastąpiło przywrócenie sprawności organizmu wnioskodawcy do stanu sprzed wypadku. Są to fakty, z którymi organ rentowy nie może polemizować. Co więcej z tymi faktami nie polemizuje też lekarz orzecznik ZUS ani komisja lekarska ZUS. Z prawidłowo jednak ustalonych faktów medycznych co do naruszenia sprawności organizmu ubezpieczonego na skutek wypadku przy pracy i czasokresu tego naruszenia (od dnia 16 stycznia 2014r. do dnia 30 września 2014r.) lekarz orzecznik ZUS oraz komisja lekarska ZUS wyciągnęli nieprawidłowe wnioski co do braku uszczerbku na zdrowiu. Stwierdzenie upośledzenia sprawności organizmu na skutek wypadku przy pracy trwające dłużej niż 6 miesięcy wyczerpuje znamiona długotrwałości uszczerbku na zdrowiu, co zobowiązywało lekarza orzecznika ZUS oraz komisję lekarską do ustalenia wysokości tego uszczerbku, czego zaniechali. Dlatego też ich opinie jako nieprawidłowe nie mogą być podstawą orzekania w sprawie. Tym bardziej, że zarówno opinia lekarza orzecznika ZUS jak i opinia komisji lekarskiej ZUS nie są dokumentami urzędowymi w rozumieniu art. 244 k.p.c., a zatem nie korzystają z domniemania prawdziwości i autentyczności. Opinie te są dokumentami prywatnymi, które stanowią jedynie dowód tego, że osoba która je podpisała złożyła oświadczenie w nim zawarte (art. 245 k.p.c.). Ponieważ wnioskodawca zaprzeczał prawdziwości tych dokumentów (spór dotyczył dokumentu prywatnego pochodzącego od innej osoby niż strona zaprzeczająca), ciężar wykazania prawdziwości tego dokumentu prywatnego w myśl art. 253 zd. 2 k.p.c. spoczywał na organie rentowym jako osobie, która chce z tego dokumentu skorzystać. To zatem organ rentowy miał obowiązek wykazania, że wnioskodawca na skutek wypadku przy pracy nie doznał długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, tak jak to wynika z dokumentów prywatnych w postaci opinii lekarskich sporządzonych na zlecenie ZUS. Tymczasem organ rentowy swoją inicjatywę dowodową ograniczył do polemiki z opiniami biegłych sądowych. Zgłoszenie przez stronę zarzutów do opinii biegłego nie pozbawia jej mocy dowodowej, jak chce organ rentowy. Tym bardziej jeśli zarzuty są li tylko polemiką z prawidłowymi wnioskami opinii, jak to miało miejsce w przedmiotowej sprawie.

Skoro zatem ubezpieczony wskutek wypadku przy pracy – jak wykazały opinie biegłych sądowych - doznał długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, to w myśl art. 11 ustęp 1 w zw. z art. 6 ustęp 1 pkt 4 i art. 12 ustęp 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych przysługuje mu jednorazowe odszkodowanie w wysokości 20% przeciętnego wynagrodzenia za każdy procent stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

Nie mniej Sąd I instancji przyznając wnioskodawcy jednorazowe odszkodowanie w wysokości 10.950zł. naruszył art. 11 ustęp 1 w zw. z art. 6 ustęp 1 pkt 4 i art. 12 ustęp 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, albowiem przepuklina, której ubezpieczony doznał w związku z wypadkiem przy pracy nie dawała podstaw do ustalenia 15% długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

Wprawdzie w takiej wysokości uszczerbek na zdrowiu Sąd Rejonowy ustalił w oparciu o opinię biegłego chirurga S. N.. Uzasadnione jednak okazały się zarzuty organu rentowego co do określenia uszczerbku w takiej wysokości przez biegłego chirurga S. N. z przekroczeniem swoich kompetencji. Biegły był bowiem predystynowany li tylko do ustalenia wysokości uszczerbku z zakresu chirurgii. Tymczasem uzasadniając ustalenie wysokości uszczerbku na zdrowiu 15% biegły miał na względzie nie tylko doznana przez ubezpieczonego przepuklinę, ale także zmniejszenie seksualności. Biegły chirurg nie ma kompetencji do stwierdzenia i ustalania uszczerbku w zakresie życia intymnego. Nie było też do tego żadnych podstaw. Subiektywne skargi ubezpieczonego, nie poparte dokumentacją medyczną, jako gołosłowne,

nie są wystarczającym dowodem na stwierdzenie dolegliwości. Tym bardziej, że biegły w badaniu przedmiotowym nie stwierdził żadnych odchyień od normy, które mogłyby potwierdzać skargi ubezpieczonego.

Z tych względów Sąd Okręgowy nie podzielił opinii biegłego S. N. co do wysokości uszczerbku na zdrowiu i w tym zakresie oparł się na opinii drugiego biegłego chirurga M. K. jako wolnej od w/w uchybień. Biegły M. K. wskazał, że zgłaszane przez wnioskodawcę dolegliwości w zakresie życia intymnego nie znajdują potwierdzenia w dokumentacji medycznej, a co za tym idzie brak podstaw do zwiększenia z tego tytułu uszczerbku na zdrowiu. Mając powyższe na uwadze biegły M. K. ocenił doznany przez ubezpieczonego na skutek wypadku z dnia 16 stycznia 2014r. uszczerbek na zdrowiu wywołany wyłącznie przepukliną w dolnej granicy tabeli 65 (uszkodzenie powłok jamy brzusznej, przepukliny urazowe, wysiłkowe, przetoki itd.) rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002r. w sprawie zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu (granice od 5% do 22%) tj. w wysokości 5%. W uzasadnieniu stanowiska podniósł, że przepuklina u wnioskodawcy była niewielka, operacja została zakończona powodzeniem, brak było powikłań w okresie pooperacyjnym i brak cech wznowy przepukliny. Sąd Okręgowy w całości podzielił tą opinię jako jasną, spójną i kompletną.

Stosownie do treści art. 12 ustęp 5 ustawy z dnia 30 października 2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych do ustalenia wysokości jednorazowego odszkodowania, o którym mowa w ust. 1-4 art. 12 ustawy, przyjmuje się przeciętne wynagrodzenie obowiązujące w dniu wydania decyzji o przyznaniu jednorazowego odszkodowania. Wysokość kwot jednorazowych odszkodowań, o których mowa w ust. 1-4 i art. 12 ustawy ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego (art. 14 ustęp 9 ustawy).

W dniu wydania zaskarżonej decyzji organu rentowego tj. w dniu 20 stycznia 2015r. zgodnie z obwieszczeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie wysokości kwot jednorazowych odszkodowań z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej (M.P. z 2014r., poz. 187) kwota jednorazowego odszkodowania wynosiła 730zł. za każdy procent stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, co daje sumę 3650zł. za 5% długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

Biorąc zatem pod uwagę, że organ rentowy nie udowodnił, aby wnioskodawca nie doznał długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, a z ustaleń Sądu Okręgowego poczynionych na podstawie opinii biegłego chirurga M. K., która nie została w sposób skuteczny podważona przez organ rentowy, wynika, że wysokość tego uszczerbku wynosi 5%, Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 k.p.c. orzekł jak w punkcie 1 sentencji, oddalając na podstawie art. 385 k.p.c. apelację w pozostałej części w pkt 2 jako nieuzasadnioną.